

विश्वं कस्मात् उत्पन्नं?

द्वितीयभागः - मम दूरदर्शनयन्त्रे पक्षिविट्।

महारूपोटवादः आदौ सर्वैः निरस्तः। महारूपोटस्य बृहज्ज्वलनात् जातस्य सोष्णाभासस्य अंशुरूपुरणं (radiation) केनापि प्रकारेण विश्वे अद्यापि अवशिष्टं भवेत् इति तद्वादसमर्थकाः पूर्वं अकथयन्।

चुल्लिजनितं उष्णं अनुभूयते यथा तथैव महारूपोटजनितं उष्णमपि आविश्वं केनापि रूपेण अनुभूयेत।

Bell Labs, New Jersey अनुसन्धानशालायां कौश्चित् भौतिकशास्त्रज्ञौ १९५६तमसंवत्सरे अकामतः आकस्मिकतया तत् आसादयताम्। जगति अतिसूक्ष्मरूपुरणग्राहकं (antenna) संस्कुर्वतोः **Arno Penzias, Robert Wilson** आख्ययोः कञ्चित् अपरूपुरणं (noise) अपीडयत्। यस्यां कस्यांश्चिदपि दिशि तत् रूपुरणग्राहकं उद्दिष्टं आसीत् तत् अपरूपुरणं उदगृह्यत।

प्रथमं कयाचित् पक्षिविषा तद्दोषः जातः इति अमन्येताम्। तत् रूपुरणग्राहकं तावत् संवेदनशीलं आसीत् यत् पक्षिविडुष्णमपि ग्रहीतुं अलं। किंतु रूपुरणग्राहकस्य शोधनानन्तरमपि तत् अपरूपुरणं उदगृह्यत।

खगोलविद्याभिज्ञैः तत् अपरूपुरणं अधिकृत्य सविस्तरं पूर्वमेव उक्तम्। एकवर्षं यावत् तानि दत्तानि (data) पुनः पुनः परीक्ष्य एषः निर्णयः उपपन्नः - स विचित्रः महारूपोटवादः यथार्थः इति।

महारूपोटवादे एतावान् विरोधः किं इति **Penzias** पृष्ठः।

स अवदत् बहुशः भौतिकशास्त्रज्ञाः विश्वं तथा वर्णयितुं अपेक्षन्ते यथा व्याख्यानस्य अवकाशः एव न भवेत्। यतः विज्ञानशास्त्रं किमपि व्याख्यातुं न क्षमं केवलं वर्णयितुं एव अतः तद्वत् वर्णनं एव युक्तं। सदा विद्यमानस्य विश्वस्य व्याख्यानं कः कुर्यात्?

भवत्कार्यालये कथं सर्वे सचिवाः नार्यः इति यदि पृच्छयेत् बाटं सर्वदा तथैवासीत् इत्युत्तरं। व्याख्यानं वर्जयितुं स उपायः। एवमेव ते वादाः वैज्ञानिकैः स्वीकृताः भवन्ति येषां व्याख्यानं न अपेक्ष्यते। तेनैव विज्ञानं वर्धते। इत्यपि।

विश्वं अनाद्यनन्तं इति मतं अधिकृत्य स व्याख्यातवान् तत् मतं तावत् कुर्यात् आसीत्

अतः तत् जनैः त्यक्तं। अभावात् सृष्टिः इति सरलतमवादः अर्थात् अभावात् ब्रह्माण्डस्य आविर्भावः इति च। (नास्तो विद्यते भावो नाभावो विद्यते सतः। गीता २, १६ - mrr)

अस्य अपस्फुरणस्य व्यक्तीकरणार्थं तौ **Penzias, Wilson** आख्यौ **Nobel** पारितोषिकं अलभेताम्। इदानीं महारुफोटवादः विज्ञानशास्त्रस्य सर्वेषु वादेषु सम्यक् प्रमाणीकृतः।

महारुफोटवादः कमपि स्रष्टारं सूचयति किं इति **Fred Heeren** आख्यः कश्चित् पत्रिकाकारः **Wilson** वैज्ञानिकं अपृच्छत्।

स अब्रवीत् ध्रुवं। किमपि तत्त्वं भवितव्यं येन इदं सर्वं प्रवर्तितं। ध्रुवम्। यदि धर्मे विश्वासः स्यात् विश्वोत्पत्तेः भद्रतरः वादः नास्ति इति मे मतिः यः **Genesis** वादेन तुल्यति इति।

ह्यस्तननिबन्धं प्रतीक्षेत। ब्रह्माण्डेतिहासे महारुफोटघटना किमर्थं अतिसूक्ष्मतया सङ्कल्पिता?

Perry Marshall

(जगति आस्तिकवादाः बहवः सन्ति। ते सर्वे सनातनधर्मस्य सन्तानाः एव। अत्र ईसावीयमतं (**Christianity**) विज्ञानशास्त्रेण समर्थितं इति प्रतिपाद्यते इव भाति। किं तेन? आस्तिकेषु का असूया? येऽप्यन्यदेवताभक्ताः यजन्ते श्रद्धयान्विताः। तेऽपि मामेव कौन्तेय यजन्त्यविधिपूर्वकम् ॥ गीता ९, २३। - mrr)